

ELVYTETYN POTILAAN ELÄMÄNLAATU 6 KK ELVYTYKSESTÄ – NÄKYVÄTKÖ UUDET ELVYTYSSUOSITUKSET ELÄMÄNLAADUSSA?

Heidi Hellevuo^{1,2}, M Sainio², J Tenhunen³, S Hoppu^{2,4}

¹Tampereen yliopisto, lääketieteen yksikkö, Tampere, ²TAYS, Teho-osasto, Tampere, ³Department of Surgical Sciences, Anaesthesiology and Intensive Care, Uppsala University, Uppsala, Sweden, ⁴TAYS, Acuta, Tampere

Tutkimuksen tarkoitus

Vaikka sydänpysähdyspotilaan ennuste on edelleen heikko, on useassa tutkimuksessa kuvattu eloonjääneiden potilaiden elämänlaatu hyväksi (1). Elvytyksen laadun tiedetään vaikuttavan sydänpysähdyspotilaan ennusteeseen (2-3). Vuonna 2010 päivitettyissä elvytysohjeissa paineluelvytyksen syvyys lisääntyi, mutta optimaalista painelususvyyttä ei kuitenkaan vielä tiedetä, eikä lisääntyneen syvyyden pitkäaikaisvaikutuksia ole vielä tutkittu. Tutkimuksemme tarkoituksena oli selvittää elvytetyn sydänpysähdyspotilaan elämänlaatu 6 kk elvytyksen jälkeen ja selvittää onko uusien elvytysuositusten myötä kasvanut painelususvyys vaikuttanut elvytyksen jälkeiseen elämänlaatuun.

Aineisto

Aineisto koostui vuosien 2009–2011 aikana elvytetystä 55 aikuispotilaasta (42 miestä, 13 naista), joiden elvytyksen jälkeinen hoito oli toteutettu TAYS:n teho-osastolla, ja vastaus elämänlaatuselvitykseen oli käytettävissä.

Menetelmät

Tutkimus oli retrospektiivinen potilasasiakirjatutkimus. Elämänlaadun arviointiin käytettiin EQ-5D-mittaria (4). Potilaiden elämänlaatu 6 kk elvytyksen jälkeen haastateltiin joko potilaskäynnin yhteydessä tai kysely lähetettiin postitse. Tieto potilaan saamasta viilennushoidosta ja tehohoitojakson pituudesta kerättiin.

Tulokset on esitetty mediaaneina ja kvartiiliväleinä (IQR).

Kaksisuuntaista *p*-arvoa <0.05 pidettiin tilastollisesti merkitsevä.

Tulokset

Miespotilaat olivat iältään 66 (60, 74) vuotta, naiset 71 (60, 81) vuotta. Hoitoaika oli miehillä 3 (2, 4) vrk ja naisilla 2 (1, 5) vrk (*P*=0,38). Miehet kuvasivat elvytyksen jälkeisen elämänlaatunsa hieman korkeammin pistein sekä VAS-asteikoilla että EQ-indeksillä kuin naiset; 69 (51, 90) vs. 64 (45, 88) (*P*=0,47) ja 0,81 (0,72, 1,0) vs. 0,68 (0,45, 1,0) (*P*=0,29). Viilennushoidetut potilaat arvioivat elämänlaatunsa paremmaksi VAS-asteikolla 80 (55, 95) vs. 60 (50, 82) (*P*=0,004) (kuva 1), mutta eroa ei näkynyt EQ-indeksissä. Vuosittain analysoituna ei ollut havaittavissa tilastollista eroa

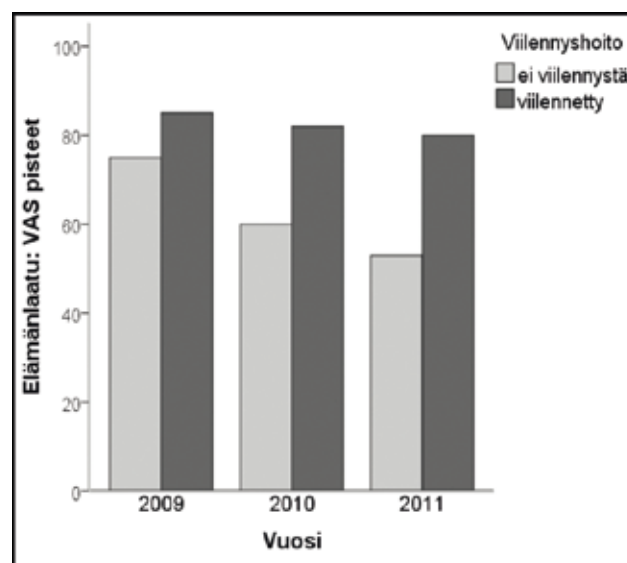
potilaiden antamissa VAS-pisteissä tai EQ-indeksissä.

Johtopäätökset

Elvytetty potilaat arvioivat elämänlaatunsa varsin hyväksi. Viilennushoidetut potilaat arvioivat elämänlaatunsa merkittävästi paremmaksi kuin potilaat, jotka eivät olleet saaneet viilennushoitoa. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole näyttöä, että uusien elvytysohjeiden myötä elvytettyjen potilaiden elämänlaadussa olisi tapahtunut muutosta. ■

Viitteet

1. Resuscitation 2011; 82: 247-56.
2. Resuscitation 1993; 26: 47-52.
3. Resuscitation 1994; 28: 195-203.
4. Health Policy 1996; 37: 53-72.

Kuva 1. Potilaiden elämänlaatuja kuvaavat VAS-pisteet jaettuna viilennushoidettujen ja ilman viilennushoitoa hoidettujen ryhmiin.